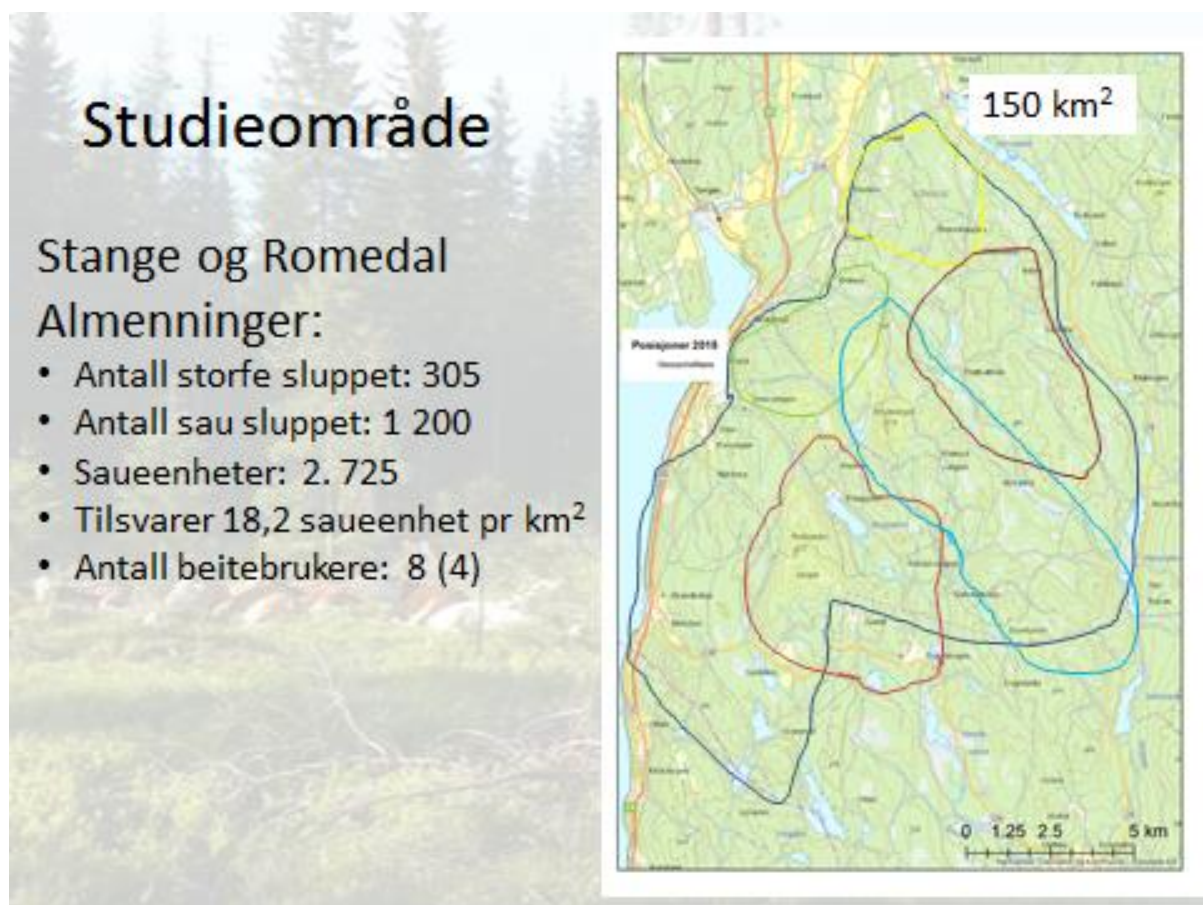

Habitatvalg og beiteatferd hos storfe i sør - boreal skog

Forskningsprosjekt i RASA og Furnes almenninger (2014 – 2018) i regi Høgskolen i Innlandet.

Prosjektet har som mål å frembringe kunnskap om:

- 1) Habitat- og dietvalg,
- 2) Beiteatferd og
- 3) Tilvekst hos storfe på skogsbeite

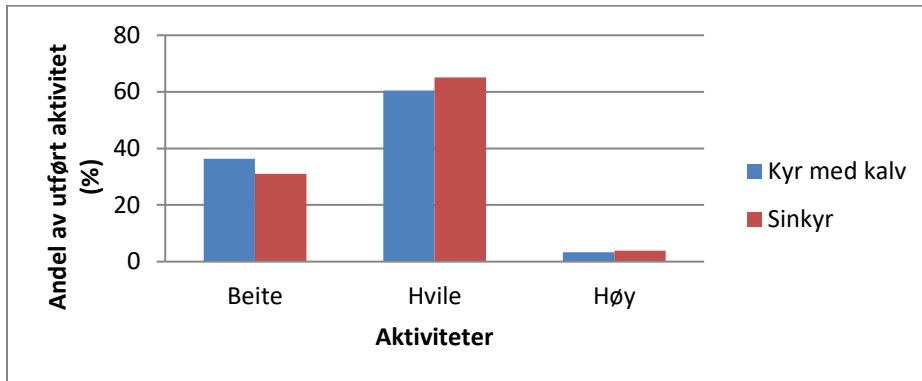

Studieområdet som ble vegetasjonskartlagt av NIBIO i 2015 og 2016, domineres av vegetasjonstypen blåbærgranskog (58 %). Denne vegetasjonstypen karakteriseres som godt beite pga. høg utbredelse av smyle som kan dekke 80 -90 % av hogstflatene. Innslag av småbregnetypen i denne vegetasjonstypen vil gi enda høgere beiteverdi.

NIBIO konkluderer med at 38 - 56 % av beitekapasiteten er utnyttet. Dyras faktiske utnyttelse av arealet og fordelingen av beitedyr bør tas med i betraktningen.

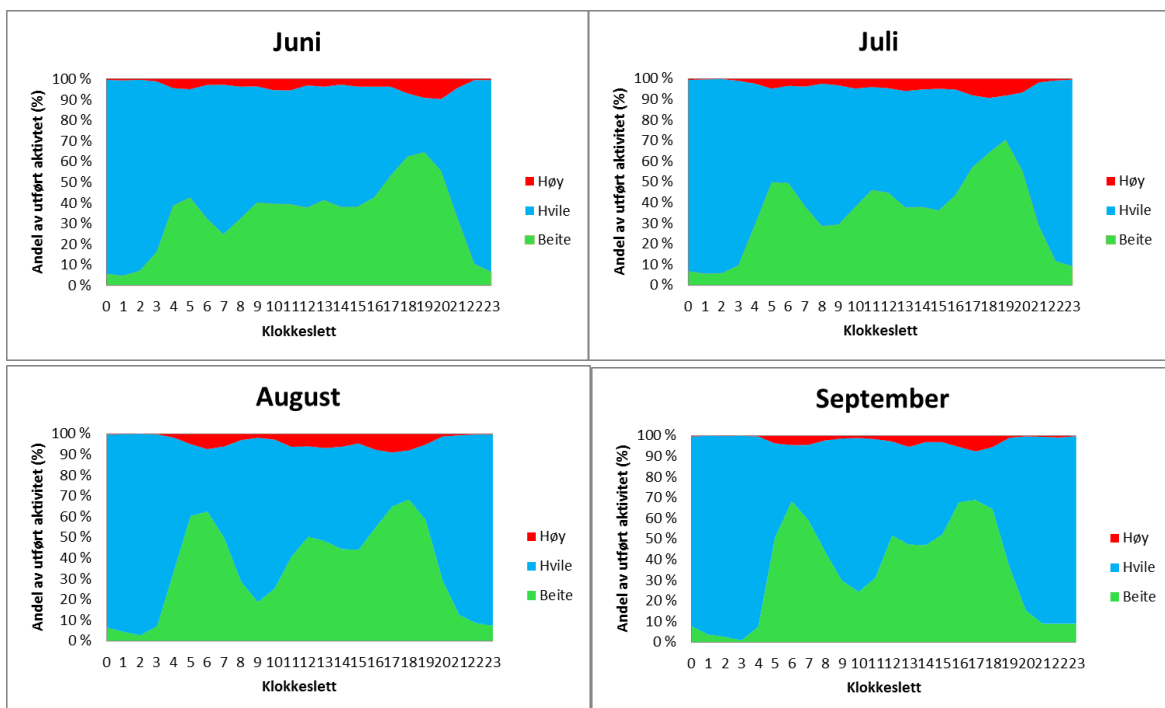
Aktivitet:

GPS halsbånd med innebygde aktivitetssendere fikserer posisjon og aktivitetsdata hvert 5. minutt. Disse data valideres ved hjelp av observasjonsstudier (totalt 92 timer). Validerte data brukes i analysene av dyrenes aktivitet gjennom resten av beitesesongen.

Kyr med ammende kalv beitet mer enn de som ble sluppet uten kalv (sinkyr) som igjen hvilte mer i løpet av døgnet.

Kyrnes aktivitet er styrt av dagslyset, dyrene beiter i hovedsakelig 3 perioder gjennom døgnet med hovedaktivitet morgen og kveld. Siden lysdagen blir kortere utover sommeren tilpasset kyrne seg dette ved å øke aktiviteten på dagtid og forlenge hvileperiodene på natta.

Habitat og dietvalg

Vegetasjonstyper	Arealfordeling , %	GPS plott, %	Habitatvalg
Fattig sumpskog	4,5	2.6	-
Lav- og lyngrik furuskog	12,5	2.4	--
Blåbærfuruskog	17,2	12.9	--
Blåbærgranskog	58,0	64.5	+
Enggranskog	1,8	4.0	+
Dyrka mark	0,5	4.2	++
Beitevoll	0,2	7.5	++

Hogstflater i vegetasjonstypene blåbærgranskog og enggranskog regnes som henholdsvis gode og meget gode beiter. Det er i hovedsak grasartene sølvbunke og smyle (50 -75 %) som beites. Foreløpige analyser av GPS plott fordelt på hogstklasser viser 42 % av kuplott i hogstklasse 1 og 2.

Tilvekst i beitesesongene 2015 og 2016

Gardbrukere i Romedal og Stange almenning har bidratt med vewing av dyr ved beiteslipp og sanking.

Tilvekst	2015	2016
Vårfødt kalv, g/d	932 ± 215	932 ± 204
Ku med kalv, kg	37.3 ± 15.3	-14.0 ± 53.6
Sinky, kg	49.3 ± 23.6	36.8 ± 32.6

Foreløpige konklusjoner:

- God til svært god tilvekst hos kjøttfe i beitesesongene 2015 og 2016.
 - (Variasjon mellom år/raser/dyretetthet/arealbruk)
- Blåbærgranskog, enggranskog, beitevoller og dyrka mark favoriseres (80 % plott)
- Utfordringene i beitebruken utgjøres av:
 - Dyras utnyttelse av beitearealene
 - Fordeling mellom sau/storfe